

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрація
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

Політика реальна.

XIV.

(Головні зариси політичної програми Ру-
синів. — Русини мусять стати Русинами.)

Здає ся, удало ся нам перевести до-
каз, що національна засада і в борбі еко-
номічній і політичній мусить бути тепер
у Русинів найпершою засадою, що беручи
участь в життю політичній мусять Русини
виступати яко Русини, яко нація, бо ли-
ше в таким разі може бути надія на успіх.
Узнавши се за правду, зробім тепер з то-
го розумний висновок. Логічно випливає з
того ось що: До своєї оборони мусять
Русини старати ся злучити всі сили, всіх
Русинів. Їх політична програма мусить
обіймати цілий руский нарід зі всіма его
верствами і без огляду на політичні гра-
ниці, серед яких він живе; вона мусить
бути загальною народною, вона не може об-
межати ся на якусь одну класу, пр. на
селянство і маломіщанство; Русини му-
сять однаково заступати ся за всіх Ру-
синів, бо і той урядник, професор, сьвя-
щенник, адвокат, лікар, ділч і т. д., на
котрого чоловік Русь витиснула своє пятно
народности, терпить кривди і то, се му-
сить кожний признати, в далеко більшій
мірі ніж несвідомий часто своєї кривди

робітник, селянин; тота програма мусить
змагати до щирого братерства всіх Русинів,
змагати до того, щоб всі сини матери
Руси стали собі мов рідними братами і в
своєї неволі взаємно себе підпирали. Задля
того не можна серед Русинів, як і взагалі
серед упослідженої нації, витягати на вер-
ха борбу класову, борбу суспільну; така
борба можлива лише серед пануючої на-
ції; серед такої нації, що поживає плоди
чужої праці, можлива зависть класова. Але
що-ж у нас одна верства другій може за-
видувати? Більших чи менших злиднів?
Коли-ж деколи і трапляє ся таке, що один
Русин другого утискає і нівечить, то се
є справа чисто особиста а не випливає з
якоїсь загальної засади, то дїє ся се
понайбільше для того, що народна ідея до-
си ще не споїла цілого загалу в одно тіло,
що одиниці не переняли ся ще наскрізь,
як то повинно бути, ідеєю братерства на-
родного. В таких разі вистарчить поклик
до того братерства і щире упізнане, а не
потрібно лайки, котра власне розединяє
тих людей, що повинні відносити ся до
себе по братерски, заострює різниці і ро-
бить неможливою оборону своїх прав. Ви-
волікане борби класової серед народів упо-
сліджених ослаблює їх силу відпорну для
охорони національного биту і свого добро-
биту і тим самим спиняє найважнішу пра-

цю — вироблене своєї національної сили.
Маючи перед очима загальну небезпечність,
небезпечність для цілого народу, треба всі
внутрішні справи полагоджувати так, щоб
загальна справа на тім нічого не потерпі-
ла. Та не лиш з тої причини, але также
і задля того треба виключити з такої на-
родно-політичної програми всякі класові
борби серед рускої суспільности, бо се пре-
цінь річ ясна, що всі загально людські пи-
тання, отже і питання соціальне, ніколи
не рішають народи залежні, народи упо-
сліджені, бо такі народи не мають до сего
відповідної сили, щоб переперти свою волю,
а завжди лише народи політично і еко-
номічно самостійні, і то рішають їх не
лиш для себе, але заразом і для народів
підрядних; так було з поборенем абсолю-
тизму (Русини прецінь були свого часу
підпорою абсолютизму!), з заведенем кон-
ституційної форми правління і т. д.; — во-
ни і тільки ті народи зможуть полагодити
также і дуже важне соціальне питання.
Видячи неспроможність народу руского рі-
шати такі питання, годі пускати ся з моти-
кою на сонце. А пізнавши се докладно, що
тільки народи самостійні можуть мати
вплив на загально людські справи, треба
змагати до самостійности політичної і
економічної руского народу, т. зн. треба
змагати до того, щоб вибороти собі неза-

КЕРМАНІЧ.

Оповідане

Марка Черемшини.

V.

(Конець.)

В селі кого не зустрінути, всякий про Саї-
на говорить.

„Шкода, кажуть, небіщика; добрий був чо-
ловік та минув ся так жасно“. Семенко все то
сяде на приспичі, то зірветь ся, на улицю вибі-
жить, дядика виглядає. — Ні слихом не слиха-
ти, ні видом не видати!

Аж в п'ятницю понад вечір йшла тітка На-
стя із міста тай вступила по дорозі до Саїнів.

— Дужий, здоров, Семеночку? А йди-ж д-
мені, дам ти бублика, бо дядика Черемшн вже
не пустить ніколи. Не вернеть ся він до тебе
тай не приголубить і колачиком не обдарує.

— Що, що, тіточко? Що кажете за дядика?

— Ей ні, нічого... Ти видно нич не знаєш,

синку. Та що-ж, не тоскуй, бадечко твій у Бога.

— Ой горечко! Не живуть? Умерли...? Ой

долечко, ой падочку... Тіточко! Що ви оце гово-
рите? — Тай захлинув ся від плачу.

— Гей Оксано, а дайже хлопцеві води,
дивись, як посинів! — крикнула Настя; а поки-
що сама взяла та залила хлопця водою студен-
ною. Кликнула Оксану вдруге, а єї й не чути.
Ввійшла в хату; тут аж серце з болю рветь ся.
Мати—Оксана лежить в горячці на постелі, біля

неї маленька дитиночка пищить неповита; скрізь
кирня, єй Богу!

— Та що це ти, Оксаночко, слабуєш, се-
стрице, тай людям знати не даєш?

Оксана не відзиваєт ся.

— А може так кріпко заснула, щоб за-
спати несподіване горе?

— Ні... ні... що?... коли...? Іван прийшов?

— Прийшов, прийшов, каже Настя, ану-ко
підведи ся, Оксаночко.

— Ой... люди кажуть... ой... кажуть... ні...
я его виджу... який красний сидить... в Смере-
чині... о... о... в білій сорочці... йду д нему при-
витаюсь... Семенко мій... Марічка моя... о...

— Ой падочку мій, се горячка в неї — по-
думала собі Настя, а тут і мала дитина вже та-
ки синіє, конає. Взяла швидко води в глечок,
охрестила сама й Маріков назвала, бо таке імя
Оксана в горячці вимовила. Відтак розтопила в
печи, припрятала, дитя скупала, уповила й мате-
рі его мокру хусточку до голови приложила; су-
сідоньку приликала, дозирати попросила тай
сама до своєї домівочки помандрувала. А Семен-
ка на другий день із полудня під тином сплячо-
го знайшли. Засиняв горе.

VI.

Саїнів всі в селі любили і навиділи. От-
же-ж тепер двері в їх хаті не заперались. Одні
приходили, щоб потішити, розговорити та хоть
трошечки туту з серця розігнати, другі з зілеч-
ком, з вареною калиною й медом, аби недужій
Саїнісі горячку прогнати. А в неї небоги що

раз більше життя пропадає. Ні говорити вже, ні
в рот нічого взяти не може. Прийшли й кривні,
близькі і далекі, тай заголосили. Пішла Настя до
старшого панотчика просити, щоб висповідав й
законив недужу. Панотець саме тогді по обіді
спав. Настя ввійшла до кухні, яла панночці ви-
повідати про Саїниху тай розплакалась. Схпив ся
панотець й влетів до передпокою. Панночка, дав-
би йй Бог добру долю, пішла й все татунцеві
розповіла. Сейчас післав панотець по паламаря
і з „Божим тілом“ до Саїнів пішов. Добрий це
був панотець, розговорив, порадив й сам ще по
лікаря післав до міста.

VII.

Сонце під обід вже було. В Саїновій хаті
плачі та надьканя, що й слухати годі. Мала ди-
тина плаче, не вгаває, Семенко коло неньки за-
ходить ся від плачу, а другі те бачуть та й со-
бі сльози утирають. Оксана лежить неначе мер-
тва. Приїхав лікар, пообзирав, поцукав, записав
рецепту, але все щось вовком на всіх позирив
гейби бісоватий. Настя запиталась его в сїнях,
чи є яка надія: Він і пробурмосив єї: „Кобіта
завше так по породзе“ тай відїхав.

Що робить? Приймила Настя й те; добре
що хоть так потішив за десять левів. Взяла-ж
она тепер з грядок звій вибіленого полотна чи-
саного тай скочила до міста. Заставила у жида
й ліків за ті гроші у антиці купила. Млівч та-
ки й домів вернула. Прийшла тай те, що поли-
шила, застала. Ніколи сидіти.

Закотила рукави й стала порати ся. От



лежність, щоб вийти з упослідженого становища і стати попліч з другими народами до загально людської культурної праці, треба змагати отже до того, щоб бодай колись і Русини могли причинити ся до рішення таких питань, як соціальне і т. д. Дятого то справа самостійности руского народу мусить належати до політичної програми Русинів і з тої точки програмової не можна ані на волос попустити, бо вона є істотою самої програми.

Оттак представляє ся нам в головних зарисах політична програма Русинів. Як тоту програму в подробицях перепроводити, се є друге важне питання. Але коли знає ся остаточну ціль, коли має ся щирую волю і горяче бажанє дійти до тої цілі, коли працює ся, аби до неї дійти, то чи скорше чи пізнійше ціль осягне ся! Але у всім діланю треба мати тоту ціль перед очима!

А як же-ж у нас тепер? — Остаточної цілі нема перед очима, в найліпшій разі що йно єї шукає ся, щира воля і бажанє хоть і є у декого, то зачерез то, що нема одної остаточної цілі перед очима, завсїгди вони звернені в иньший бік, праці такжє нема, то-ж і від цілі ми ще дуже далеко. У нас радить собі, мовляв, кожний, як хто уміє; у нас так, як Основяненко про жіноцтво написав в Салдацькім Патреті, усї разом розказують, а ні один не слухає; у нас єнералів тьма, а війська нема — звісна річ, бо нібито кожний має свій плян і переводить єго; на зборах і вічах западають ухвали, котрих ніхто не виконує, бо вони є виразом інстинкту і хвилі, а не розваги і розумного змагання до остаточної цілі. — Все, все, що у нас дїє ся, ясно говорить, що хоть ми і одушевляємо ся часом, то кожний до чого иньшого, що у нас поки-що нема ще нічого такого одного і спільного, котре-б всім одушевляло, всім додавало охоти і сили до праці, всім ясно казало, задля чого і що має ся робити. Тим одним є і може бути лиш ідея національна. Без того висшого ідеалу жи-

ють наші люди, багато зовсім в него не вірять, багато хилить ся сюди і туди, може лиш яка третина лелїє в своїм серці той ідеал і працює для єго здійсненя. Задля того то недостатку висшого ідеалу серед рускої суспільности має Русь так багато відступників народних (то до Поляків; то до Москалів, то до Волохів, то до Мадярів), — дарма, нема нічого такого, що при Русі їх удержало-б. Одна лишє ідея національна може в нас (хоть би і оминати слово Русин, то воно таки містить ся в слові „нас“ — і се знов доказ, що без національности тепер годї рушити ся!) будити надїю, що прецінь колись виплинемо на верха. Жити без тої ідеї, без віри і надїї на ліпшу будучність народну, котрі сталять силу, родять витревалість, женуть до чим раз висших помилів і до чим раз труднійших починів, а нарешті вінчають ся успіхом, значить коротати жите з дня на день. В такім разі одні зложивши руки надїють ся хіба на якесь чудо, на якусь посторонну поміч, чекають і чекають єї, другі, зневірившись у все, пристають до тих організмів народних, де такі ідеали є, стають відступниками народними; і так роблять люди не завсїгди найгірші, вони тим шукають виходу із тої безідейности, безнадійности життя, яка серед суспільности панує.

Такий сумний стан у нас. Наша суспільність майже загально т. зн. не лиш москвофіли-обєдинителі, але і народовці уважають і „Галичанина“ і „Православную Буковину“ і т. н. газети газетами рускими, у нас читають пр. в „Галичанин“ в ч. 71-ім такий уступ: „нам так само дорога домапня буденна малоруска балачка як і мова Гоголя, Пастернака, Достоевского“, і навіть собі притім нічого не подумают, у нас „Галичанин“ скаже Романчукови в очи, що „руска народність се лиш польська інтрига“, що „вона повстала тільки з тої пори, коли противники руского народу прийшли до впливу“, що се лиш „польські політики змагають до того, щоби на Русі витворити літературний і політичний сепар-

ратизм, що всі народовці т. зн. властиві Русини „стоять на службі польских політиків“ і т. д. і т. д., а Романчук лиш оближе ся і запросить редактора „Галичанина“ п. Маркова яко мужа довірія на нараду над справами рускими.

І провадь же тут в такім стані безхарактерности національної розумну народну політику в тій добі, де, як ми показали, в політиці головною засадою мусить бути засада національна, де все а все вимагає від тебе ясности і рішучости в національних поглядах! В такім стані не можлива жадна політика, всюди буде видко лиш саме безголовле, доки Русини не стануть Русинами.

З „Народної Торговлі“.

(Письмо в редакцію).

(Дирекция „Народної Торговлі“ прислала нам отєю відповідь на знану статью п. Крайна в чч. 57. і 58. „Буковини“. Поміщаємо єї радо, бо бажанє, аби наші читателі про справу нашої торгівлі мали як найдокладнійше понятє. Радо також приймемо і дальш замітки читателів в тій важній справі. — Редакция Буковини.)

В ч. 58. часописи „Буковина“ поміщена статья п. Крайна з Галичини під загол. „З міст і сіл“, в котрій між иньшим знаходять ся деякі заміти проти нашої „Народної Торговлі“. Ми не хочемо приписувати авторови сеї статі злого наміру супроти нашого товариства і тому спїшимо з нашими поясненями і з обороною так єї управи як рівнож в обороні самого діла, надїючись, що хв. Редакция не відмовить нам на се місця в своїй газеті.

З гори мусимо зазначити, що закид ч. автора згаданої статі, мовби дирекция товариства „рада з того, що вже зробила, шукає тепер супкою, відпочинку і насолоджувания, та споживає плоди своєї праці“, — висказаний без вгляненя в суть річи. Просимо прото вглянути в діловодство наше близше, а ми певні того, що так автор статі, як рівнож кожний иньший переконає ся, що не дирекції „Народної Торговлі“ відпочивати. Само діло не стерпить відпочинку, а крім того мусить дирекция, служачи громадскому ділу, зносити всілякі заміти кожного громадянина, оправдані чи неоправдані, мусить над кожною,

незабаром прилагодила всего: і чаю горнятко цукром засолодила й молока горячого налила і росоду із рижом й порошки із аптики в воді розпустила. Всего, всего понаставляла перед Оксаною, чого лишень душа забагає. Зводить єї й принукує, та що-ж! Душа не приймає. Ледви не ледви порошками залила. Видить добре, що не на гаразд іде тай вже не відступає від хорої. Сидить біля неї і уважає; коли лишень пробудить ся, вже й ліками й молочком заливає. Так проминув день, ба і другий. Третього полєкшало Оксані. В сні меньше говорить, а прокинує, то і їстоньки забагає. Настя із того рада тай всего й від добрих людей приносить. Семенко також все коло нені та коло своєї маленької сестрички. Поволеньки згодив ся біднєсенький із своєю долею.

VIII.

По двох недїлях підвелась Оксана з ліжка. А глянути на єї, то й не спїзнати, тїнь людини тай тільки. Бувало у веремя виїде на костурі і сяде на присіп против сонця і дивить ся на сьвіт божий, на малий садочок черешневий, на вишеньки, що румяними китицями украсились та на хрецятий з слюбного вінка барвінок в своїм залишенім городчику. Відтак гляне на двойко діточок своїх, що коло неї одно другого на руках держить, зітхне тяжко тай задумаєсь. А із очей тільки сльози польють ся. Перед нею стане єї чоловік любенький, єго смерть нехристияньска, стане тай кроїть ізболїле серце. Ще й будуча доля єї сиріток стає перед нею й кроваві вити-

скає сльози. Нараз очунає, прокине ся і з дітьми розмаває.

IX.

От і зима настала. Крепкі морози не дають віддиху бідним людям. Студений вітер все прошиває й хати ніяк не обтопити. Та ще і топлива нізвідки взяти. Богачі рідко коли бідному чоловікови в пригоді стануть, хоч і цілий рік їм невпинно працює. Підеш у ліс, назбираєш хворосту, а тут перебігне тя побережник, забере все ріще, набе, ще й до штрофу запише. От таке то лихо! — Коли кому, то Оксані ся зима найбільше дала ся в знаки. Нема кому дровець постарати, нема кому теплого одїнечка придбати. В хаті студїнь, що й привязана собака не вдержала бись. Підє у ліс Семенко, але що то! Воно слабе небожатко, принесе крихіточку ріщечка тай по всему. І справді годї вже було-б прожити Оксані, наколи-б не ласкавий панотєць, що підпомагав єї бідну. Бувало у неї ставало хліба свого до нового й грощики в куфір про всяке стояли, а тепер всюди пусто. Знак, що батька в хаті не стало. Пішла-б на заробітки, та дарма, не годна робити і богач не приймили-б, а найби і так, та малу дитину на весь день полишити годї. Не приходить єї инакше, як таки Семенком заступатись. А Семенка й заставляти не треба. Сам він для ненї хоч куди піде.

В один раз вибрав ся він був у Смеречину оберемок хворосту роздобути. Збирає, збирає, аж дивить ся, якийсь бадіка пораяєть ся коло замуленої вербової ковні. Дивно йому стало, коли

чує: „Семенку, Семенку, а йди сюди!“ В мить станув він коло бадіки.

— Здорові були, вуячку! — промовив.
— Здоров був, синку.
— Чого ви мене оце кликали?
— На! подивись, чий це хрестик і оцей ретязь?

— Ой . . . ой . . . бадічку та це дякиїв хрестик, це дякиїв ретязь! Падочку мій нещасливий!

— Жди, небоже, не плач! Он під сею ковнею кости твого дядика замулило. Кости тай більше нічого, а з тобівки ще лишень бляшки остались. Сей хрестик, синку, і я пізнаю добре, це від моєї сестри Оксани. Покійничок все єго при собі носив. Не плач, синку! Ходїмо похорон лагодити.

X.

То не голубка сиза з потятами — голубятами за голубом квилить, проквіляє, то Оксаночка із Семенком за Сайном плаче і ридає, то товариство на погребі свого калфи-керманича сльїзми заливаєсь.

Гадаєте що Семенко з Черемошем у гніву? Сохрань Боже! Як лиш став парубочити, то і до керми взяв ся. Тільки він вже не керманичем, бо хирлявенький собі здав ся. І доси плотарює, а Оксана ще й свою Марічку дороженьку за плотарика ба ще й за керманича віддала. Така то вже наша гуцульска вдача: огонь пече, а ми йому насупротив!

ким-небудь киненою гадкою зріло застановити ся, чи не можна би її в жите ввести.

Хто вгляне в заняття дирекції, переконає ся, що окрім дирекції яко такої на щоденних сесиях, які тривають годину до двох годин, присутні предсідатель Совіта і заступник предсідателя. На сесиях тих обговорюють ся всі справи товариства, не виключаючи і таких, о котрих згадує ч. автор згаданої статті. Найменше раз в тижні відбувають ся анкети і комісії, в котрих беруть участь також члени Совіта управляючого для обговорення справ важніших і в сей спосіб прилагоджує ся матеріал до засідань повного совіта, які відбувають ся що найменше раз в місяць.

Вглянувши ближе в справи нашого товариства переконає ся, що справа крамнича є для управи товариства одним з найважливіших і частіших предметів нарад, — а наколи до нині не все ще так викінчено, якби собі бажав ч. автор статті, вина не лежить на управі товариства, котре зділало тільки, кілька серед наших обставин могло зділати. — Люди наші звичайно покликають ся на кружки рільнічі і вказують на їх скорий розвій, однак не беруть під розвагу сего, що товариство кружків рілних числить над 40 тисяч членів і протегованим є всіми і всюди, а на відворот не беруть сего в рахубу, що товариство наше не досягнуло числа членів одної тисячки, і того, що на кождім місяці мусить бороти ся навіть зі своїми о своє істноване. Однак наколи порівнаємо то, що ми дотепер зробили для нашого крамничного діла, з тим, що зробив головний заряд кружків для своїх крамниць, вийде такою по нашій стороні значна звизка, а іменно в тім, що ми утворили для крамниць наших головні місця для закупки товарів, а іменно філії нашого товариства, в котрих побирають свої товари також і много кружків, а головний заряд кружків не має сего в нашій часті краю помимо протекції зі сторони ряду і помимо субвенцій, — бо діло се не таке легке, як собі не один необізнаний з справою представляє. — Всі ті обставини треба добре розважити, коли хто бере ся до голосної критики інституції торговельної.

Рішучо мусимо застерегти ся супроти підозріння, будьто дати, оновіщувани зарядом нашого товариства в справі крамниць, суть вимірені на „обдурюване себе і публіки“. Дати, подавані нами в справозданнях, основані на справозданнях зарядів наших складів, а ті знов опирають їх на копіях рахунків, видаваних крамарям на побрані товари. Ми зарядили з самого початку істновання нашого товариства копіюване всіх крамничних рахунків в книжках копійних і на основі сих копії можемо подати не тільки суму, за яку побрали крамниці товару, але навіть кілька, коли, котра крамниця і якого товару побрала. — Автор дописи, придививши ся списови крамниць і цифрі, поданій прим. в останнім нашім справозданню, припускає, що вони не суть правдиві, бо не сподівав ся сего, щоби „Народна Торговля“ в тім вигляді такий результат досягнула, хотай — до чого навіть признаємо ся, — всего ще не зділала, що для крамничного діла зробити треба.

Що крамниці дійсно з складів наших користають, маємо на се докази, та признає се також і чесний автор дописи. П. Краян каже, що деякі начальники наших складів нарікають, що „робота з крамницями є тягарем в інтересі“, — а се значить, що робота та не приносить інтересови доходу, а противно страту, і так, а не инакше належить розуміти висказ начальника складу, бо сей чоловік, хоть знає о тім, що на основі обіжників і регулямінів, виданих головним зарядом товариства, где его похвала, взагалю також нагорода за се, як в его повіті буде много крамниць, такої признати мусить, що крамничний торг не приносить зиску для товариства, але приносить ему очевидну страту. Розуміє ся само собою, що жертву тую для крамниць, т. є. пращо персоналу і оборот капіталу без хісна для інтересів товариства уважаємо за наш обовязок і раді будемо, коли в кождій місцевості в окрузі наших філій, а навіть в кождій місцевості нашого краю буде заведена крамниця. Вирочім і що-ж злого в тім, коли начальник, працюючи в інтересі і видаючи все те, комує довіреному свою гадку виповість? Однак єсть річню

певною, що так головний заряд товариства як рівнож начальники складів знають свої обовязки супроти загального діла і сповняють їх після найлучшої своєї волі, бо суть того свідомі, яке значінє має сильний і розумний розвій нашого крамаретва! — Щоби справу крамничну посунути наперед, носить ся головний заряд з гадкою, в відповідний час скликати анкету крамничну, а начальникам припоручено, щоби бажаня крамарів точно списували і їх подавали до відомості дирекції.

(Конець буде.)

НОВИНИ.

Чернівці, дня 15-го квітня 1896.

Є. В. Цісар уділив громадї Вишків, долиньского повіту, 100 зр. зпмоги на внішне устроєне нововибудованої філіяльної церкви.

Іменованя. При бук. кр. правительстві іменовані дійстними повітовими комісарями тимчасові комісарі Матей Мавтнер і Франц Ціргофер, тимчасовим комісарем концепіст Людвик Вурцер, дійстними концепістами тимчасові концепісти Теофіл Граматович і Юліян Крижановский, а практикант др. Ераст Тарангул тимчасовим концепістою.

За бл. п. митрополита Мораря-Андрієвича, від котрого смерті минув сьогодні один рік, відбуло ся сьогодні заходом гр. пр. консисторії заупокійне богослужєне, сподучєне з парастасом.

Відзначенє. Директор поліції у Львові, надворний радник Кшачковський одержав кавалерський хрест ордера Леопольда.

П. К. Колаковский, редактор місцевої *Gazeti-Polsk-oj*, має ся тепер вже богато ліпше і є надія, що скоро подужає.

Міщанська Читальня в Чернівцях, товариство зложєне з міщан-Русинів, тіпнить ся незвичайно доброю славою у всего тутешного міщанства і на свої вечерки, які від часу до часу устроєю, збирає все дуже богато гостей, через що і дохід має значний. Сей дохід призначає она звичайно на бідну шкільну молодіж, котра дуже богато має завдячити нашій читальні. Сего тижня по дуже гарнім вечерку в неділю, Міщанська Читальня дала єто зр. на нашу друкарню, так що разом всіх складок на друкарню зібрало ся доси **610 зр. 70 кр.** Вчинок сей міщанської читальні заслугоє на всяке признанє і наслідованє. Як би так кожде наше товариство, чи то читальня чи звичайний кружок знайомих Русинів (от як в Путилові) при нагоді збирали дрібні складки і присилали нам на друкарню, то в короткім часі збільшивсь би маєток Народного Дому, о котрім ми всі мусимо на кождім кроці пам'ятати. В найближшій часі мусимо в Народнім Домі поробити деякі наприви, дати новий дах, уладити відповідно на бурсу, і хоч на те сподіваємо ся дістати також запомогу з державної лотерії добродійної, але своя власна поміч таки найпевніша. Міщанська Читальня дала й тепер гарний доказ, як розуміє громадське діло: всі за одного, один за всіх! — отак з усім повинно бути. Справді добре було би, як би доходи з ріжних вечєрків і прогульок призначувано на нашу друкарню. Люди бавлять ся, а притім є й загальна користь. Не забувайте о тім!

Нещаслива пригода. У Львові лучають ся майже щодня якісь випадки задля скорої їзди. В понеділок їхав без гальми дорожкар Франц Мостиса і переїхав 5-літнього сина крамаря Йосифа Чорнія. Кінь вдарив в голову дитини так сильно копитом, що хлопчик за кілька хвиль помер. Арештований візник вимаває ся, що властитель коний дав ему віз без гальми із лихими знарядями.

Знов жид лихвар! Минувшого тижня відбувала ся через три дні перед судом присяглих в Станіславові розправа карна против Лейби Габера з Богородчан о лихву, котрої допускав ся через продаж на кредит селянам збіжа за всеїди за ціну виєшу на однім кірци о 2—3 зр.

від ціни торгової. До того ще Габер уживав фальшивої ваги і міри; корєць у него виносив замієць 32 гарців лише 28. Загалом жид-павук побирав від недосвідних селян 100—120%. Трибунал засудив его на пять місяців в'язниці, на 400 зр. кари грошевої і на уневажненє всіх циганських его інтересів.

Конкурси розписані в кіцманьскім повіті на посади з рускою викладовою мовою: двох учителів і одного мол. учителя при 4-кл. школі у Веренчанці; надучителя, учителя і мол. учителя при 3-кл. школах в Юрківцях і Вікні; надучителя і мол. учителя при 2-кл. школах в Суховерхові і Лашківці; учителя при школах у Мосорівці, Товтрах, Кулівцях, Миткові, Онутах і Крещатику; мол. учителя при 6-кл. школі в Кіцмани; мол. учительки при 4-кл. дівочій школі в Кіцмани; мол. учителя при 4-кл. школі в Заставні; мол. учителя при 3-кл. школі в Дорошівцях; мол. учителя при 2-кл. школах в Погорилівці, Брідку, Василеві, Шишківцях, Кліводині, Бергометі і Іванківцях. Подавати треба до 4-го мая с. р.

Померли о. Николай Демчишин, гр. кат. парох в Підгайчиках, унієского деканату, в 37-ім році життя, а 12-ім св'ященства; — Иван Мазановский, гр. кат. парох в Руді, буского деканату, в 71-ім році життя, а 42-ім св'ященства; — в Молотові, бобрецького повіту, учителька Марія Ікалович в 20-ім році життя.

Телеграми „Буковини“.

З дня 15-го квітня 1896 року.

Відень. В цісарєкім бур'ї повитали німецьку цісарєку пару спільні міністри, оба президенти міністрів, австрійські міністри і угорський міністер Пошкіа. Опієля відбув ся пир, в котрім взяли участь 110 осіб. Цісар іменував німецького престолонаслідника підпоручником при 7. п. гузарів, а другого сина німецького цісаря принца Айтель Фріца підпоручником при 34. п. п.

Відень. Німецька цісарєва відїхала вчєра вєчєром з принцами до Берліна. На двірці попрощали їх наш цісар, німецький цісар Вільгельм і иньші достойники. Оба цісарі по дорозі назад поступили до німецького амбасадора і опієля вертали самі до бур'ї.

Відень. (З ради державної) При першім читанні правительствєнного проекту що-до удержавнєня північно-західної і полуднево-північної німецької залізничї піднесли всі бесідники пос. Кайцль, Шлезінгер, Грос, Штайнвєндєр, Кафтан, Люєгер і Менгер вагу удержавнєня, однак заявили, що удержавнєня в предложєній формі не можуть прийняти. Міністер залізничї Луттенберг заявив, що правительствєно відповість на закиди в комісії; без залізничї в долині Лабі було удержавнєне пустою роботою. Після концєсії однак може ся придбати цілу залізничю лише купном. Тому правительствєно помимо закидів остає при своїм погляді. Проект придлєно комісії залізничїй.

Відень. Цісар надав німецькому канцлерови кн. Гогєнльєге ордер золотого руна, а німецький цісар нашому міністрови заграничних справ гр. Голуховєскому ордер чорного орла.

Відень. Сєгодня відбула ся велика весняна парада відєньської залоги при дуже гарнім верємю і величєзнім натові народу. Серєд одуєвлєних окликів приїхав наш цісар, а небавом потім і німецький цісар, також сєрєд грімких окликів і гри пруского імну. Німецький цісар був в уніформі полковника свого австрє-угорського 7-го полку гузарів. Єму на зуєстріч поїхав наш цісар, в гальопі три рази шаблєю поздоровив і здав рапорт, по чім оба цісарі оглянули стоячє військє. Наступила дефілада цілого військє з нашим цісарєм на чолі перед німецьким цісарєм: коли цісар минув вже німецького цісарє, звернув свого коня і став поруч свого гостя. Коли-ж мав дефілювати сємий полк гузарів, котрих полковником є німецький цісар, сей гальопом підїхав до него і на чолі свого полку дефілював перед нашим цісарєм. По цілій параді поїхали оба цісарі кіньми до Шєнбруну, а відтам повозом до Відня.

Царгород. Султан іменував болгарського князя Фердинанда фєльдмаршалом турєцької армії.

Літературне Товариство „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану
Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892,
1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7
разом за 7 зр.

З пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

Хто хоче

мати красні, добрі і дешеві фотографії,
най буде ласкав удати ся до мене!

Фотографую що дня
від 7-ої год. від рана до
заходу сонця.

За 6 штук беру лише 2 зр.

З поважанем

Е. РІХТЕР,

4—12. фотограф в Чернівцях, ул. паньска б. 18.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий усми-
рюючий лік на втиранє: по ціні 40
кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх
аптеках. Просимо жадати сей загально
улюблений лік просто під назвою



Ріхтера Liniment з котвицею
і приймати з остерожністю лише флаш-
ки зі зняним знаком охоронним „Котвиця“,
бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ.

За кожде слово платить ся 1 кр.

Важне для всіх!

Хто із Вп. Читателів хоче що дешево на-
бути або добре продати, най оголосить через
нашу газету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковинське мі-
сто має дві великі огневі сикавки на продаж.
Ціна дуже низька.

70 дволітних винових лоз на продаж. 1 шту-
ка по 15 кр.

Млин кінний з французкими каменями і з
всіма найліпшими приборами є в Чернівцях на
продаж. Ціна дуже приступна.

Фортепян старий на продаж в Чернівцях.
Ціна 30 зр.

Книга адрес для купців. Містить 1½ мі-
ліона всіляких адрес. Замість 14 зр. лише 2 зр.
50 кр.

Пошукує ся купити 15 роїв.

Американський будильник 1 зр. 65 кр., з
календарем 2 зр. 5 кр.

Зегарок стінний з вагою, що лише йде а
не бе, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що
бе і будить, 1 зр. 90 кр.

Францускі зегарки стінні накручують ся
раз на тиждень. Добрі для шкіль, читалень і т.
д. 2 зр. 60 кр.

Ціни сих зегарків суть фабричні для пе-
репродажи. Менше як тузін (12) не висилає ся.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями,
6 тузнів (82 штук) 7 зр. 20 кр. Менше як 6
тузнів не висилає ся.

Машина до шитя употреблена, але ще ду-
же добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Машина до плетения пончів і рукавиць, у-
потреблена 25 зр. За помічю сеї машини мож-
на денно 8 пар пончів сплести і то о много
красше, як руками.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних рі-
чий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок
(британія), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 но-
жів для хліба, 6 ножів сталевих, 6 ножиків
кишенькових, 2 кохлі (британія).

100 великих сьв. образів в красках з ру-
скими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких
образів (кождий инший) висилає фабрика на взір
за 2 зр. Такі образи продають перепродавці по
15 до 20 кр.

Про сї оголошеня (6—13) дає близні відомости
Адміністрація „Добрих Рад“ в Ро-
гізні п. п. Садагура.

На кожде замовленє треба прислати поч-
тову марку за 5 кр.

Поручаємо гостинницю Метрополь
Лерхенфельда в Чернівцях при улиці Ратушевій.

Віктор Тірінг з Відня, Praterstrasse 11,
поручає вив. Публіці свою новоотворену філію
зі складом одежі в Чернівцях при улиці
Ратушевій ч. 7. Ціни як найнижші! 6—12.

Видання „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галіна,
сторін 110, вісімки, ціна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волі. Оповіданє О. Я.
Кониського, сторін 42, 16-ки, ціна 10 кр., з пе-
ресилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки
коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и						Відходять		П о ї з д и								
	поспішні		особові		мішані				поспішні		особові		мішані				
до Чернівців									з Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1224	.	.	639	1034	630			До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	304	.	.	948	947	513		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	249	.	.	920	931	500			До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1244	.	.	654	1044	630		
З Новоселиці, Садагури	.	.	.	.	.	1145	935		До Садагури, Новоселиці	.	.	.	.	.	.	830	625
до Львова									зі Львова								
З Відня, Кракова	122	510	840	700	906	900			До Кракова і Відня	840	250	1100	455	1025	645		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станіславова	950	.	.	132	737	617			„ Підволочиск	.	156	546	.	950	1020		
З Підволочиск	225	1000	.	825	500	.			„ „ з Підзамча	.	210	600	.	1014	1044		
З „ на Підзамче	213	944	.	812	433	.			„ Чернівців, Сучави, Яс, Букарешту	615	.	.	1030	240	1035		
Зі Стрия	.	.	.	1205	810	142			„ Стрия	.	.	.	525	933	738		
З Белзця	.	.	.	800	440	.			„ Белзця	.	.	.	915	710	.		
Зі Скольного і Стрия	.	.	.	916	.	.			„ Скольного і Стрия	.	.	.	.	.	39		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	.	.	.	.			„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	840	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейський час ріжнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залізници є 12 год., то на львівськ. годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецьк. 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

